
INSTYTUT GOSPODARKI ROLNEJ

Opinia Instytutu Gospodarki Rolnej w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich

W związku z przekazaniem do konsultacji publicznych przedmiotowym projektem Instytut Gospodarki Rolnej przedstawia następującą opinię:

1. W aktualnym stanie prawnym rolnicy chcący zawrzeć umowy ubezpieczenia od ryzyka, wśród których występuje ryzyko suszy, lub jedynie od ryzyka suszy, mają ograniczone możliwości skorzystania z wsparcia ze środków publicznych na dofinansowanie składki ubezpieczenia. Obecny kształt wsparcia dla rolników opłacających składki ubezpieczeniowe ujęty został w programie pomocy SA 39562 (2014/N), który Rada ministrów notyfikowała Komisji Europejskiej i który pozostaje w mocy do roku 2020. Zmiana formy i wymiaru wsparcia, z uwagi na obowiązujący wszystkie państwa członkowskie UE, generalny zakaz pomocy publicznej, wymaga kolejnej notyfikacji i uzyskania zgody od Komisji Europejskiej. Tym samym wejście w życie proponowanych przepisów uwarunkowane jest decyzją KE.
2. Projekt zakłada wprowadzenie tzw. franszyzy redukcyjnej w przypadku wypłaty odszkodowania z tytułu wystąpienia ryzyka suszy. Mechanizm ten oznacza, że, jeśli wartość szkody nie przekroczy wskazanej kwoty, odszkodowanie nie jest wypłacane. W ustawie proponuje się oznaczenie nie kwotowe, a procentowe. Projektodawca proponuje, aby odszkodowanie mogło być pomniejszone o 20%, 25% albo 30% sumy ubezpieczenia w zależności od wysokości pomniejszania wskazanej w umowie ubezpieczenia. W uzasadnieniu czytamy, że takie rozwiązanie pozwoli powiększyć zakres ubezpieczeń (o ryzyko suszy) i przyczyni się do wzrostu liczby ubezpieczonych rolników.
3. Jednocześnie wprowadzany mechanizm przerzuca część ryzyka ubezpieczeniowego na samych rolników (w postaci możliwości potrąceń). Projektodawca wskazuje, że będzie to determinowało rolników do lepszego zabezpieczania się przed negatywnymi skutkami ewentualnych przyszłych klęsk suszy. Trzeba jednak zwrócić uwagę na fakt, że wiele gospodarstw już teraz stanęło na granicy upadłości, co w zasadzie uniemożliwi im prowadzenie jakichkolwiek modernizacji retencyjnych. W ich przypadku nie nastąpiłoby zatem redukowanie negatywnych skutków wystąpienia ryzyka suszy.
4. Projekt nowelizacji zakłada, że na wolnym rynku konkurujących ze sobą ubezpieczycieli rolnik będzie mógł dokonywać w pełni niezależnej decyzji co do wymiaru składki ubezpieczenia od ryzyka suszy i tym samym wielkości ewentualnego potrącenia (20%, 25% albo 30%). Stworzenie możliwości wyboru należy oceniać pozytywnie, jednak z zastrzeżeniem, że nadzorująca ubezpieczycieli Komisja Nadzoru Finansowego nie dopuści do sytuacji, w której potencjalny klient (rolnik) będzie celowo wprowadzany w błąd przy zawieraniu umowy ubezpieczenia.
5. Wątpliwość Instytutu budzi warunkowość ustawy, tzn. uzależnienie nie tyle jej wejścia w życie, co wdrożenia realnej zmiany przepisów, od decyzji Komisji Europejskiej. W takiej sytuacji pojawia się ryzyko oczekiwania społecznego na konkretną zmianę, która może nie być możliwa do przeprowadzenia.

Mając powyższe na uwadze, Instytut Gospodarki Rolnej pozytywnie opiniuje przedstawiony projekt, podtrzymując tym samym wątpliwości dotyczące warunkowości wejścia w życie przepisów dotyczących franszyzy redukcyjnej.

Jacek Podgórski

Jacek Podgórski Dyrektor